ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

ԻՐԱՎԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ

Քրեական իրավունքի ամբիոն

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ԾՐԱԳԻՐ

Դասընթաց՝ 1904/M05 «Այլընտրանքային պատժատեսակների հիմնախնդիրները»

Որակավորման

աստիճան՝ մագիստրոսի կրթական ծրագիր

(**<<**Քրեական իրավունք և դատավարություն>> մագիստրոսական ծրագիր)

Կազմեց ՝ իրավ. գիտ. թեկնածու,

դոցենտ Տ. Վ. Սիմոնյանը

ԵՊՀ հրատարակչություն

ԵՐԵՎԱՆ 2013

ԾՐԱԳՐԻ ՆԵՐԱԾՈՒԹՈՒՆ

1904/M05 «Այլընտրանքային պատժատեսակների հիմնախնդիրները»

Շաբաթական 2 ժամ (լսարանային ժամ՝ 32, ինքնուրույն աշխատանք՝ 58)

2-րդ կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատմամբ դասընթաց

Նպատակը

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել այլընտրանքային պատժատեսակների հիմնախնդիրներին, ՀՀ քրեական օրենսգրքով սահմանված այլընտրանքային պատժատեսակների բովանդակությանը, օրենսդրական թերություններին և բացթողումներին, ինչպես նաև ուսումնասիրել արտասահմանյան երկրներում առկա այլընտրանքային պատժատեսակների բովանդակությունը, կիրառման առանձնահատկությունները և արդյունքները, ՀՀ-ում դրանց ներդրման և կիրառման հեռանկարները:

Կրթական վերջնարդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

Կունենա

գիտելիք և իմացություն

- ՀՀ քրեական օրենսգրքով և արտասահմանյան մի շարք երկրներում գործող այլընտրանքային պատժատեսակներից, դրանց կիրառման առանձնահատկություններից,

- արտասահմանյան մի շարք երկրների քրեաիրավական համակարգերի և գործունեության հիմնական սկզբունքներից,

- արտասահմանյան մի շարք երկրներում այլընտրանքային պատժատեսակների ձևավորման պատմությունից և արդի վիճակից:

Ունակ կլինի

(բուն մասնագիտական կարողություններ)

- վեր հանել այն առավելությունները և թերությունները, որոնք տեղ են գտել արտասահմանյան երկրներում այլընտրանքային պատժատեսակների կիրառման ընթացքում:

- առաջարկություններ ներկայացնել տարբեր այլընտրանքային ինստիտուտների ՀՀ-ում ներդրման և մեր իրավական համակարգի կատարելագործմանը միտված:

- բացահայտելու այն հիմնական չափանիշները և սկզբունքները, որոնց հիման վրա հնարավոր կլինի այլընտրանքային պատժատեսակների նոր համակարգի ներդրումը և կազմակերպումը ՀՀ-ում:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված է 2 ընթացիկ քննություն, որոնցից յուրաքանաչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 4 միավոր, ինչպես նաև եզրափակիչ քննություն, որը գնահատվում է առավելագույնը 10 միավոր:

Ստուգման ձևերն են`

1-ին քննություն. Բանավոր հարցում: Ստուգման ընթացքում յուրաքանչյուր ուսանողի տրվում է 2 տեսական հարց` յուրաքանչյուրը 2 միավոր արժեքով: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ քննություն. Գրավոր ստուգում: Գրավոր ստուգումն անց է կացվում ուսանողների ներկայացրած ռեֆերատների հիման վրա և գնահատվում է առավելագույնը 4 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

Եզրափակիչ քննություն. Բանավոր հարցում: Ստուգման ընթացքում յուրաքանչյուր ուսանողի տրվում է հարցատոմս, որը պարունակում է 4 տեսական հարց` յուրաքանչյուրը 2.5 միավոր արժեքով: Միավորների քայլը 0.5 է:

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆԸ, ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ

Մաս 1.

Թեմա 1.

Ազատազրկման այլընտրանքային պատժատեսակները Արևմտյան Եվրոպայում և ԱՄՆ-ում:

(6 ժամ դասախոսություն)

1.Այլընտրանքային պատժատեսակների և քրեադատավարական հարկադրանքի միջոցների հասկացությունը, դրանց տեղը պատժի և հարկադրանքի միջոցների համակարգում: 2.Այլընտրանքային պատժատեսակների և քրեադատավարական հարկադրանքի միջոցների նախատեսման անհրաժեշտությունը և նախադրյալները: 3.Արևմտյան Եվրոպայում և ԱՄՆ-ում քրեաիրավական կոնֆլիկտների լուծման այլընտրանքային համակարգերի ձևավորման պատմությունը և արդի վիճակը:

Հարցեր 1-2 – Անցկացվում է ներածական դասախոսություն:

Հարց 3 – Ինքնուրույն աշխատանք. ուսանողները ծանոթանում են նախապես հանձնարարված գրականությանը և նյութերին, այնուհետև հաջորդ դասախոսությունների ընթացքում քննարկում խնդրահարույց հարցերը:

Թեմային վերաբերող պարտադիր գրականություն

1. H. Hart. Prolegomenon to the Principles of Punishment. 1960.
2. H. Hart. Punishment and Responsibility. 1968.
3. Л. В. Головко "Альтернативы уголовному преследованию в современном праве". СПб. 2002.
4. Гуценко К. Ф., Головко Л. В., Филимонов Б. А. Уголовный процесс западных государств. М., 2001.
5. Преступление и наказание в Англии, США, Франции, ФРГ, Японии. Общая часть уголовного права. - М., 1991.

6. Уголовное право зарубежных стран. Под ред. И. Д. Козочкина, М. 2003.

Թեմային վերաբերող լրացուցիչ գրականություն

1. Материалы ООН / Права человека: Сб. документов. М.: МГУ, 1990.
2. Актуальные проблемы борьбы с рецидивной преступностью: Сб. статей / Под ред. Э. Я. Стумбина, Г. Г. Менберг, Д. А. Сепо. Рига: Зинатне, 1989. - 175 с.
3. Recommendation CM/Rec (2010)1 of the Committee of Ministers to member states on the Council of Europe Probation Rules.

Թեմա 2.

Արտասահմանյան երկրների օրենսդրությամբ նախատեսված քրեաիրավական վեճերի լուծման տիպական մոդելները:

(8 ժամ դասախոսություն)

1.Ազատազրկման այլընտրանքային պատժատեսակները Անգլիայում (պատժի հասկացությունը և նպատակները անգլիական դոկտրինալ աղբյուրներում, պատիժը և անվտանգության միջոցները, պատժատեսակները և դրանց առանձնահատկությունները, հետաձգված դատավճիռը որպես ազատազրկման այլընտրանքային պատժատեսակ, պրոբացիան, հասարակությանն անվճար ծառայությունների մատուցումը, որոշակի ժամերին բնակության վայրը լքելու արգելքը, տուգանքը, փոխհատուցումը, գույքի բռնագրավումը, հարկադիր բուժումը, ոստիկանական նախազգուշացումը և դրա տեսակները, դատական և ոստիկանական մեդիացիան): 2.Ազատազրկման այլընտրանքային միջոցները Շոտլանդիայում (քրեական գործ հարուցելուց հրաժարվելը և դրա առանձնահատկությունները, մեդիացիայի առանձնահատկությունները Շոտլանդիայում, ֆիքսված և ֆիսկալ տուգանքները, դրանց բնորոշ գծերը և տարբերությունները, պրոկուրատոր-ֆիսկալի գործառույթները): 3.Ֆրանսիական օրենսդրությամբ նախատեսված ազատազրկման այլընտրանքային պատժատեսակները և անվտանգության միջոցները (պատժի նպատակները՝ ըստ նեոկլասիցիզմի և նոր սոցիալական պաշտպանության տեսությունների, տուգանքի և գույքի բռնագրավման առանձնահատկությունները Ֆրանսիայում, հանրային աշխատանքները, քաղաքական, ընտանեկան և քաղաքացիական իրավունքներից օգտվելու արգելքը, որոշակի մասնագիտական կամ հասարակական գործունեությամբ զբաղվելու արգելքը, Ֆրանսիայի տարածքում գտնվելու արգելքը, որոշակի վայրերում գտնվելու արգելքը,

պատիժը պայմանականորեն չկիրառելու կամ պատիժը հետաձգելու ինստիտուտը Ֆրանսիայում, պատժի կիրառման հետաձգումը՝ զուգորդված հանրային աշխատանքներով, մեդիացիայի ինստիտուտը և դատախազական մեդիացիան, տրանսակցիան և համաձայնեցված տուգանքը): 4.Ազատազրկման այլընտրանքային պատժատեսակները ԳՖՀ-ում (պատժի հասկացությունը և նպատակները Գերմանական քրեական իրավունքում, տուգանքը Գերմանիայում, գույքային տուգանքի առանձնահատկությունները, պատժի պայմանական հետաձգումը, պատժի կրումից պայմանական վաղաժամկետ ազատումը, ուղղման և անվտանգության միջոցները, հոգեբուժական հիվանդանոցում տեղավորելը, թմրամոլությունից կամ հարբեցողությունից հարկադիր բուժումը, կանխարգելիչ կալանքը, հսկողության սահմանումը, վարորդական իրավունքից զրկումը, որոշակի մասնագիտական գործունեությամբ զբաղվելու արգելքը, տրանսակցիայի առանձնահատկությունները Գերմանիայում): 5.Այլընտրանքային պատժատեսակները Իտալիայում, Շվեցարիայում, Իսպանիայում, Ավստրիայում, Շվեդիայում, դրանց առանձնահատկությունները:

Հարցեր 1-3 – Անցկացվում է դասախոսություն, այնուհետև խմբային քննարկում:

Հարցեր 3-5– Ինքնուրույն աշխատանք. ուսանողները ծանոթանում են թեմային վերաբերող գրականությանը, այնուհետև ներկայացնում են ռեֆերատներ հարցերից որևէ մեկից՝ իրենց ընտրությամբ: Ուսանողների մեկ այլ խումբ գրախոսում է ներկայացված ռեֆերատները, անցկացվում է քննարկում:

Թեմային վերաբերող պարտադիր գրականություն

1. H. Hart. Prolegomenon to the Principles of Punishment. 1960.
2. H. Hart. Punishment and Responsibility. 1968.
3. Л. В. Головко "Альтернативы уголовному преследованию в современном праве". СПб. 2002.
4. Гуценко К. Ф., Головко Л. В., Филимонов Б. А. Уголовный процесс западных государств. М., 2001.
5. Преступление и наказание в Англии, США, Франции, ФРГ, Японии. Общая часть уголовного права. - М., 1991.
6. Уголовное право зарубежных стран. Под ред. И. Д. Козочкина, М. 2003.

Թեմային վերաբերող լրացուցիչ գրականություն

1. Борисов А. Филантроп: О роли английского юриста Д. Говарда в улучшении организации системы тюремного заключения, XVIII в. // Преступление и наказание. 1993. - № 6. - С. 44-47.
2. Бухгольц Э. Уголовное право в объединенной Германии // Вестн. МГУ. Сер. Право. 1993. - № 1. - С. 50-55.
3. 38. Гета М.Р. Пробация как форма социально-правового контроля // Научные труды «Эдилет». -1999. -№ 2. -С. 10-13.
4. Клюканова Т. М. Уголовное право зарубежных стран: Германия, Франция, Финляндия. СПб., 1996. - 28 с.
5. Инако Цунэо Современное право Японии. М.: Прогресс, 1981.269 с.
6. Лешо И. Я. Новые виды наказаний в уголовном праве США // Вестн. МГУ. Сер. Право. 1991. - № 1. - С. 58-67.
7. Handbook on Restorative Justice Programmes, United Nations Office on Drugs and Crime, 2006.

Թեմա 3. Պրոբացիայի հասկացությունը:

(4 ժամ դասախոսություն)

1.Պրոբացիայի էությունը և հասկացությունը, առանձնահատկությունները: 2.Պրոբացիայի և պատիժը պայմանականորեն չկիրառելու փոխհարաբերակցությունը, նմանություններն ու տարբերությունները: 3.Պրոբացիայի նշանակման կարգն ու պայմանները Արևմտյան Եվրոպայի մի շարք երկրներում, հանրային աշխատանքների և պրոբացիայի միաժամանակյա նշանակումը:

Հարցեր 1-3 – Անցկացվում է դասախոսություն:

Հարցեր 2-3– Ինքնուրույն աշխատանք. ուսանողները ծանոթանում են թեմային վերաբերող գրականությանը, այնուհետև ներկայացնում են ռեֆերատներ հարցերից որևէ մեկից՝ իրենց ընտրությամբ:

Թեմայի վերաբերող պարտադիր գրականություն

1. ՀՀ-ում պրոբացիայի ծառայության ստեղծման խնդիրներն ու առանձնահատկությունները: Եր. 2012:

Թեմայի վերաբերող լրացուցիչ գրականություն

1. Handbook on Probation Services: Guidelines for Probation Practitioners and Managers. United Nations Interregional Crime and Justice Research Institute, Jon Klaus, 1998.
2. Гета М.Р. Пробация как форма социально-правового контроля // Научные труды «Эдилет». -1999. -№ 2. -С. 10-13.
3. Клюканова Т. М. Уголовное право зарубежных стран: Германия, Франция, Финляндия. СПб., 1996. - 28 с.
4. Лешо И. Я. Новые виды наказаний в уголовном праве США // Вестн. МГУ. Сер. Право. 1991. - № 1. - С. 58-67.

Մաս 2.

Թեմա 4.

Դատապարտյալին որոշակի ժամերին բնակավայրը լքելու արգելքը:

(6 ժամ դասախոսություն)

1.Այլընտրանքային այս պատժամիջոցի հասկացությունը, տարբեր երկրներում կիրառման առանձնահատկությունները, դատապարտյալների նկատմամբ էլեկտրոնային վերահսկողությունը: 2.Այլընտրանքային այս պատժատեսակի ներդրման հնարավորությունը և նպատակահարմարությունը ՀՀ-ում:

Հարցեր 1-2 – Անցկացվում է դասախոսություն:

Հարցեր 2 – Ինքնուրույն աշխատանք. ուսանողները ծանոթանում են թեմային վերաբերող գրականությանը, այնուհետև ներկայացնում են ռեֆերատ: Ուսանողների մեկ այ խումբ նախապատրաստում է առավել վիճահարույց հարցադրումների ցանկ, որոնք դրվում են ընդհանուր քննարկման:

Թեմային վերաբերող պարտադիր գրականություն

1. H. Hart. Punishment and Responsibility. 1968.
2. Л. В. Головко "Альтернативы уголовному преследованию в современном праве". СПб. 2002.
3. Преступление и наказание в Англии, США, Франции, ФРГ, Японии. Общая часть уголовного права. - М., 1991.
4. Уголовное право зарубежных стран. Под ред. И. Д. Козочкина, М. 2003.

Թեմային վերաբերող լրացուցիչ գրականություն

1. Жумагулов Т.К. Наказания, не связанные с лишением свободы: Дис.на соискание уч. степени канд. юрид. наук. -Алматы, 1997. -150 с.
2. Иншаков С. М. Зарубежная криминология. -М.: Норма, 1997. 376 с.

3. Карпец И. И. Наказание. Социальные, правовые и криминологические проблемы. М.: Юрид. лит., 1973. - 287 с.
4. Лунеев В. В. Тенденции преступности: мировые, региональные, российские // Государство и право. 1993. - № 5. - С. 3-19.

Թեմա 5.

Տուգանքը, հատուցումը և գույքի բռնագրավումը:

(4 ժամ դասախոսություն)

1.Այս այլընտրանքային պատժատեսակների էությունը, տարբեր երկրներում դրսևորման առանձնահատկությունները: 2.Պայմանավորվածությամբ տուգանքի, ինչպես նաև գույքային տուգանքի հասկացությունը, կիրառման ոլորտները, համեմատական վերլուծությունը մեր օրենսդրության մեջ առկա համանման ինստիտուտների հետ: 3.Գույքի բռնագրավման հասկացությունը և տեսակները արտասահմանյան երկրների օրենսդրությամբ:

Հարցեր 1-2 – Անցկացվում է դասախոսություն:

Հարցեր 2-3 – Ինքնուրույն աշխատանք. ուսանողները ծանոթանում են թեմային վերաբերող գրականությանը, այնուհետև ներկայացնում են ռեֆերատներ: Ուսանողների մեկ այլ խումբ գրախոսում է ներկայացված ռեֆերատները՝ վեր հանելով դրանցում առկա առավելություններն ու թերությունները, անցկացվում է քննարկում:

Թեմային վերաբերող պարտադիր գրականություն

1. H. Hart. Prolegomenon to the Principles of Punishment. 1960.
2. Л. В. Головко "Альтернативы уголовному преследованию в современном праве". СПб. 2002.
3. Преступление и наказание в Англии, США, Франции, ФРГ, Японии. Общая часть уголовного права. - М., 1991.
4. Уголовное право зарубежных стран. Под ред. И. Д. Козочкина, М. 2003.

Թեմային վերաբերող լրացուցիչ գրականություն

1. Материалы ООН / Права человека: Сб. документов. М.: МГУ, 1990.
2. Уголовное право буржуазных стран: Общая часть: Сб. законодательных актов / Под ред. А. Н. Игнатова, И. Д. Козочкина. М.: Изд-во УДН, 1990. -312с.
3. Иншаков С. М. Зарубежная криминология. -М.: Норма, 1997. 376 с.
4. Иногамов Ш. Х. Наказание отбыто. Как жить дальше? М.: Юрид. лит., 1990.- 176 с.
5. Преступление и наказание в Англии, США, Франции, ФРГ, Японии. Общая часть уголовного права. - М., 1991.
6. *Козочкин И.Д.* Новый уголовный кодекс Испании // Российская юстиция. 1996 N 9.
7. Уголовный кодекс Австрии. М., 2001.
8. Уголовный кодекс Швейцарии. М., 2000.

Թեմա 6. Մեդիացիան և տրանսակցիան:

(4 ժամ դասախոսություն)

1.Մեդիացիայի և տրանսակցիայի ինստիտուտները որպես քրեադատավարական հարկադրանքի այլընտրանքային միջոցներ, դրանց հասկացությունը, նշանակությունը և կիառման պրակիկան արտասահմանյան մի շարք երկրներում: 2.Առաջադեմ այս ինստիտուտների ներդրման նպատակահարմարությունը և հնարավոր խոչընդոտները արդի պայմաններում: 3.Քրեաիրավական վեճերը լուծելու այլընտրանքային մեթոդների ընդհանուր վերլուծություն, տարբեր երկրներում առկա փորձի ուսումնասիրություն և ՀՀ-ում ներդրման ու արդյունավետ կիրառության համար երաշխիքների, նախապայմաների և խոչընդոտների հետազոտություն:

Հարցեր 1-2 – Անցկացվում է դասախոսություն:

Հարցեր 2-3 – Ինքնուրույն աշխատանք. ուսանողները ծանոթանում են թեմային վերաբերող գրականությանը, այնուհետև ներկայացնում են ռեֆերատներ: Անցկացվում է քննարկում:

Թեմային վերաբերող պարտադիր գրականություն

1. H. Hart. Prolegomenon to the Principles of Punishment. 1960.
2. H. Hart. Punishment and Responsibility. 1968.
3. Л. В. Головко "Альтернативы уголовному преследованию в современном праве". СПб. 2002.
4. Гуценко К. Ф., Головко Л. В., Филимонов Б. А. Уголовный процесс западных государств. М., 2001.
5. Преступление и наказание в Англии, США, Франции, ФРГ, Японии. Общая часть уголовного права. - М., 1991.
6. Уголовное право зарубежных стран. Под ред. И. Д. Козочкина, М. 2003.

Թեմային վերաբերող լրացուցիչ գրականություն

1. *VeeversJ.* Pre-court diversion for juvenile offenders// Mediation and criminal justice.
2. Victims, offenders and community / Ed. M. Wright, B. Galaway. London, 1989.
3. *O'DohertyS.* Compensation and young offenders// The criminal law review. 1997. №4.
4. Wright M. Victims, mediation and criminal justice// The criminal law review. 1995. N 3.
5. Уголовное право буржуазных стран: Общая часть: Сб. законодательных актов / Под ред. А. Н. Игнатова, И. Д. Козочкина. М.: Изд-во УДН, 1990. -312с.
6. Клюканова Т. М. Уголовное право зарубежных стран: Германия, Франция, Финляндия. СПб., 1996. - 28 с.

1-ին քննության հարցաշար

1. Այլընտրանքային պատժատեսակների և քրեադատավարական հարկադրանքի միջոցների հասկացությունը, դրանց տեղը պատժի և հարկադրանքի միջոցների համակարգում:
2. Դատապարտյալին որոշակի ժամերին բնակավայրը լքելու արգելքը, այլընտրանքային այս պատժատեսակի ներդրման հնարավորությունը և նպատակահարմարությունը ՀՀ-ում:
3. Տուգանքը, հատուցումը և գույքի բռնագրավումը (այս այլընտրանքային պատժատեսակների էությունը, տարբեր երկրներում դրսևորման առանձնահատկութունները, պայմանավորվածությամբ տուգանքի, ինչպես նաև գույքային տուգանքի հասկացությունը, կիրառման ոլորտները, համեմատական վերլուծությունը մեր օրենսդրության մեջ առկա համանման ինստիտուտների հետ):
4. Մեդիացիայի և տրանսակցիայի ինստիտուտները որպես քրեադատավարական հարկադրանքի այլընտրանքային միջոցներ, դրանց հասկացությունը, նշանակությունը և կիառման պրակիկան արտասահմանյան մի շարք երկրներում, առաջադեմ այս ինստիտուտների ներդրման նպատակահարմարությունը և հնարավոր խոչընդոտները արդի պայմաններում:
5. Ազատազրկման այլընտրանքային պատժատեսակները Անգլիայում:
6. Ազատազրկման այլընտրանքային միջոցները Շոտլանդիայում:
7. Ֆրանսիական օրենսդրությամբ նախատեսված ազատազրկման այլընտրանքային պատժատեսակները և անվտանգության միջոցները:
8. Պատժի նպատակները Ֆրանսիայում՝ ըստ նեոկլասիցիզմի և նոր սոցիալական պաշտպանության տեսությունների:
9. Տուգանքի և գույքի բռնագրավման առանձնահատկությունները Ֆրանսիայում:
10. Ազատազրկման այլընտրանքային պատժատեսակները ԳՖՀ-ում:
11. Տուգանքը Գերմանիայում, գույքային տուգանքի առանձնահատկությունները:

12. Այլընտրանքային պատժատեսակները Իտալիայում, Շվեյցարիայում, Իսպանիայում, Ավստրիայում, Շվեդիայում, դրանց առանձնահատկություները:
13. Քրեաիրավական վեճերի լուծման այլընտրանքայինտարբերակները ԱՄՆ-ում:

Ինքնուրույն աշխատանքի (58 ժամ) ուղեցույց

Ուսանողը գիտական աշխատանք է ներկայացնում հնարավորինս իր մագիստրոսական թեզին առնչվող թեմայով կամ մեկ այլ՝ իր համար նախընտրելի թեմայով: Կատարված աշխատանքը թղթային տարբերակով ինչպես նաև էլեկտրոնային կրիչի վրա ներկայցվում է ամբիոն: Աշխատանքի ձևավորման պահանջներն են.

. տառատեսակ՝ հայերենը՝ Silfaen Unicode

. ռուսերենը և եվրոպական այլ լեզուները՝ Times New roman

. տառաչափ՝ 12

. միջտողային քայլք՝ 1,5

. էջադրման չափեր՝ ձախից՝ 3 սմ, աջից՝ 1,5 սմ, վերևից և ներքևից 2 սմ

. էջերի համարակալում՝ ներքևում, կենտրոնում:

Գիտական աշխատանքի ծավալը՝ բուն շարադրանքի հատվածը՝ 10-15 էջ:

Աշխատանքը պետք է ունենա՝

. տիտղոսաթերթ,

. բովանդակության ցանկ,

. բուն շարադրանք,

. օգտագործված գրականության ցանկ:

Աշխատանքում պարտադիր են այն աղբյուրներին հղումները, որոնք օգտագործվել են աշխատանքը գրելիս:

Աշխատանքի տիտղոսաթերթը պետք է կազմել տվյալների հետևյալ հերթականությամբ՝

. ԲՈՒՀ-ի, ֆակուլտետի և ամբիոնի ամբողջական անվանումը,

. դասընթացի անվանումը,

. դասախոսի անուն ազգանունը և գիտական կոչումը,

. աշխատանքի վերնագիրը,

. հեղինակի անուն ազգանունը, կուրսը, էլ. փոստի հասցեն:

Գրավոր աշխատանքների համար առաջարկվող թեմաների ցանկ

1. Ազատազրկման այլընտրանքային պատժատեսակները Արևմտյան Եվրոպայում:
2. Ազատազրկման այլընտրանքային պատժատեսակները ԱՄՆ-ում և Ճապոնիայում:
3. Արտասահմանյան երկրների օրենսդրությամբ նախատեսված քրեաիրավական վեճերի լուծման տիպական մոդելները:
4. Պրոբացիայի հասկացությունը և դերը հանցագործությունների կանխարգելման գործում:
5. Դատապարտյալին որոշակի ժամերին բնակավայրը լքելու արգելքի էությունը և կիրառման առանձնահատկությունները:
6. Էլեկտրոնային մոնիտորինգը և ժամանակակից տեխնիկական միջոցների ներդրման առանձնահատկությունները ազատազրկման այլընտրանքային մեխանիզմների արդյունավետ գործունեության ապահովման համատեքստում:
7. Տուգանքը արտասահմանյան երկրների օրենսդրությամբ:
8. Հատուցումը և դրա տեսակները:
9. Գույքի բռնագրավումը արտասահմանյան երկրների օրենսդրությամբ, դրա տեսակների համեմատական վերլուծությունը:
10. Մեդիացիան և դրա տեսակները
11. Տրանսակցիան, որպես քրեաիրավական կոնֆլիկտի լուծման տարատեսակ:

Ուսանողը կարող է նաև գիտական աշխատանք գրել ցանկում տեղ չգտած թեմայով:

Եզրափակիչ քննության հարցաշար

1. Այլընտրանքային պատժատեսակների և քրեադատավարական հարկադրանքի միջոցների հասկացությունը, դրանց տեղը պատժի և հարկադրանքի միջոցների համակարգում:
2. Այլընտրանքային պատժատեսակների և քրեադատավարական հարկադրանքի միջոցների նախատեսման անհրաժեշտությունը և նախադրյալները:
3. Պրոբացիայի էությունը, հասկացությունը և առանձնահատկությունները:
4. Պրոբացիայի և պատիժը պայմանականորեն չկիրառելու փոխհարաբերակցությունը, նմանություններն ու տարբերությունները:
5. Պրոբացիայի նշանակման կարգն ու պայմանները Արևմտյան Եվրոպայի մի շարք երկրներում, հանրային աշխատանքների և պրոբացիայի միաժամանակյա նշանակումը:
6. Դատապարտյալին որոշակի ժամերին բնակավայրը լքելու արգելքը, այլընտրանքային այս պատժատեսակի ներդրման հնարավորությունը և նպատակահարմարությունը ՀՀ-ում:
7. Տուգանքը, հատուցումը և գույքի բռնագրավումը (այս այլընտրանքային պատժատեսակների էությունը, տարբեր երկրներում դրսևորման առանձնահատկութունները, պայմանավորվածությամբ տուգանքի, ինչպես նաև գույքային տուգանքի հասկացությունը, կիրառման ոլորտները, համեմատական վերլուծությունը մեր օրենսդրության մեջ առկա համանման ինստիտուտների հետ):
8. Մեդիացիայի և տրանսակցիայի ինստիտուտները որպես քրեադատավարական հարկադրանքի այլընտրանքային միջոցներ, դրանց հասկացությունը, նշանակությունը և կիառման պրակիկան արտասահմանյան մի շարք երկրներում, առաջադեմ այս ինստիտուտների ներդրման նպատակահարմարությունը և հնարավոր խոչընդոտները արդի պայմաններում:
9. Ազատազրկման այլընտրանքային պատժատեսակները Անգլիայում:

10. Պատժի հասկացությունը և նպատակները անգլիական դոկտրինալ աղբյուրներում, պատիժը և անվտանգության միջոցները:
11. Հետաձգված դատավճիռը որպես ազատազրկման այլընտրանքային պատժատեսակ Անգլիայում:
12. Պրոբացիան անգլիական օրենսդրությամբ:
13. Հասարակությանն անվճար ծառայությունների մատուցումը Անգլիայում:
14. Որոշակի ժամերին բնակության վայրը լքելու արգելքը, տուգանքը, փոխհատուցումը, գույքի բռնագրավումը, հարկադիր բուժումը, ոստիկանական նախազգուշացումը և դրա տեսակները անգլիական օրենսդրությամբ:
15. Դատական և ոստիկանական մեդիացիան Անգլիայում:
16. Ազատազրկման այլընտրանքային միջոցները Շոտլանդիայում:
17. Քրեական գործ հարուցելուց հրաժարվելը և դրա առանձնահատկությունները շոտլանդական օրենսդրությամբ:
18. Մեդիացիայի առանձնահատկությունները Շոտլանդիայում, ֆիքսված և ֆիսկալ տուգանքները, դրանց բնորոշ գծերը և տարբերությունները, պրոկուրատոր-ֆիսկալի գործառույթները:
19. Ֆրանսիական օրենսդրությամբ նախատեսված ազատազրկման այլընտրանքային պատժատեսակները և անվտանգության միջոցները:
20. Պատժի նպատակները Ֆրանսիայում՝ ըստ նեոկլասիցիզմի և նոր սոցիալական պաշտպանության տեսությունների:
21. Տուգանքի և գույքի բռնագրավման առանձնահատկությունները Ֆրանսիայում:
22. Հանրային աշխատանքները, քաղաքական, ընտանեկան և քաղաքացիական իրավունքներից օգտվելու արգելքը, որոշակի մասնագիտական կամ հասարակական գործունեությամբ զբաղվելու արգելքը ֆրանսիական օրենսդրությամբ:
23. Ֆրանսիայի տարածքում գտնվելու արգելքը, որոշակի վայրերում գտնվելու արգելքը, պատիժը պայմանականորեն չկիրառելու կամ պատիժը հետաձգելու ինստիտուտը Ֆրանսիայում:
24. Պատժի կիրառման հետաձգումը՝ զուգորդված հանրային աշխատանքներով, մեդիացիայի ինստիտուտը և դատախազական

մեղիացիան, տրանսակցիան և համաձայնեցված տուգանքը Ֆրանսիայում:

25. Ազատազրկման այլընտրանքային պատժատեսակները ԳՖՀ-ում:
26. Պատժի հասկացությունը և նպատակները Գերմանական քրեական իրավունքում:
27. Տուգանքը Գերմանիայում, գույքային տուգանքի առանձնահատկությունները:
28. Պատժի պայմանական հետաձգումը, պատժի կրումից պայմանական վաղաժամկետ ազատումը, ուղղման և անվտանգության միջոցները Գերմանիայում:
29. Հոգեբուժական հիվանդանոցում տեղավորելը, թմրամոլությունից կամ հարբեցողությունից հարկադիր բուժումը, կանխարգելիչ կալանքը, հսկողության սահմանումը, վարորդական իրավունքից զրկումը, որոշակի մասնագիտական գործունեությամբ զբաղվելու արգելքը, տրանսակցիայի առանձնահատկությունները Գերմանիայում:
30. Այլընտրանքային պատժատեսակները Իտալիայում, Շվեյցարիայում, Իսպանիայում, Ավստրիայում, Շվեդիայում, դրանց առանձնահատկությունները:
31. Ազատազրկման այլընտրանքային պատժատեսակները Արևելյան Եվրոպայում, դրանց առանձնահատկությունները:
32. Քրեաիրավական վեճերի լուծման այլընտրանքայինտարբերակները ԱՄՆ-ում:

«Այլընտրանքային պատժատեսակների հիմնախնդիրները»

դասընթացի համար առաջարկվող ընդհանուր գրականություն

1. H. Hart. Prolegomenon to the Principles of Punishment. 1960.
2. H. Hart. Punishment and Responsibility. 1968.
3. *Evans R.* Comparing young adult and juvenile cautioning in the metropolitan police district // The criminal law review. 1993. № 8.
4. *VeeversJ.* Pre-court diversion for juvenile offenders// Mediation and criminal justice.
5. Victims, offenders and community / Ed. M. Wright, B. Galaway. London, 1989.
6. *O'DohertyS.* Compensation and young offenders// The criminal law review. 1997. №4.
7. Recommendation CM/Rec (2010)1 of the Committee of Ministers to member states on the Council of Europe Probation Rules.
8. Handbook on Restorative Justice Programmes, United Nations Office on Drugs and Crime, 2006.
9. Handbook on Probation Services: Guidelines for Probation Practitioners and Managers. United Nations Interregional Crime and Justice Research Institute, Jon Klaus, 1998.
10. European Probation Service Systems: A Comparative Overview. Anton M. van Kalmthout and Ioan Durnescu.Chapter 14: Hungary.
11. European Probation Service Systems: A Comparative Overview. Anton M. van Kalmthout and Ioan Durnescu. Chapter 25: Poland.
12. Курс уголовного права. Том 2. Под ред. Н. Ф. Кузнецовой, М., 2002.
13. Л. В. Головко "Альтернативы уголовному преследованию в современном праве". СПб. 2002.
14. Гуценко К. Ф., Головко Л. В., Филимонов Б. А. Уголовный процесс западных государств. М., 2001.
15. Крылова Н. Е., Серебрянникова А. В. Уголовное право зарубежных стран. М., 1998.
16. Wright M. Victims, mediation and criminal justice// The criminal law review. 1995. N 3.

17. Уголовное право зарубежных стран. Под ред. И. Д. Козочкина, М. 2003.
18. Преступление и наказание в Англии, США, Франции, ФРГ, Японии. Общая часть уголовного права. - М., 1991.
19. *Козочкин И.Д.* Новый уголовный кодекс Испании // Российская юстиция. 1996 N 9.
20. Уголовный кодекс Австрии. М., 2001.
21. Уголовный кодекс Швейцарии. М., 2000.
22. Материалы ООН / Права человека: Сб. документов. М.: МГУ, 1990.
23. Уголовное право буржуазных стран: Общая часть: Сб. законодательных актов / Под ред. А. Н. Игнатова, И. Д. Козочкина. М.: Изд-во УДН, 1990. -312с.
24. Актуальные проблемы борьбы с рецидивной преступностью: Сб. статей / Под ред. Э. Я. Стумбина, Г. Г. Менберг, Д. А. Сепо. Рига: Зинатне, 1989. - 175 с.
25. Ананьев Б. Г. Избранные психологические труды: В 2 т. -М.: Педагогика, 1980.-Т. 1.-232 с.
26. Анденес И. Наказание и предупреждение преступлений. М.: Прогресс, 1979. - 264 с.
27. Антонян Ю. М. Преступление и покаяние // Общественные науки и современность. 1991. - № 6. - С. 43-52.
28. Антонян Ю. М. Преступность среди женщин. -М.: Российское право, 1992.-253 с.
29. Беккариа Ч. О преступлениях и наказаниях. М.: Бимпа, 1995. - 304 с.
30. Блувштейн Ю. Д. и др. Профилактика преступлений: Учеб. пособие / Ю. Д. Блувштейн, М. И. Зырин, В. В. Романов. -Минск: Университетское, 1986. -287 с.
31. Боботов С. В., Жигачев И. Ю. Введение в правовую систему США. -М.: Норма, 1997.-333 с.
32. Бобылева И., Тимошенко С. Пробация // Преступление и наказание. -1992.-№10.-С. 58-59.
33. Борисов А. Филантроп: О роли английского юриста Д. Говарда в улучшении организации системы тюремного заключения, XVIII в. // Преступление и наказание. 1993. - № 6. - С. 44-47.
34. Бухгольц Э. Уголовное право в объединенной Германии // Вестн. МГУ. Сер. Право. 1993. - № 1. - С. 50-55.
35. 38. Гета М.Р. Пробация как форма социально-правового контроля // Научные труды «Эдилет». -1999. -№ 2. -С. 10-13.
36. Егоров С. Отец условного осуждения (об А. А. Пиотковском) // Законность. 1998. - № 3. - С. 54-57.

37. Жумагулов Т.К. Наказания, не связанные с лишением свободы: Дис.на соискание уч. степени канд. юрид. наук. -Алматы, 1997. -150 с.
38. Инако Цунэо Современное право Японии. М.: Прогресс, 1981.269 с.
39. Иногамов Ш. Х. Наказание отбыто. Как жить дальше? М.: Юрид. лит., 1990.- 176 с.
40. Иншаков С. М. Зарубежная криминология. -М.: Норма, 1997. 376 с.
41. Карпец И. И. Наказание. Социальные, правовые и криминологические проблемы. М.: Юрид. лит., 1973. - 287 с.
42. Кларк Р. Преступность в США. М., 1975. - 422 с.
43. Клюканова Т. М. Уголовное право зарубежных стран: Германия, Франция, Финляндия. СПб., 1996. - 28 с.
44. Кристи Н. Пределы наказания. М.: Прогресс, 1985. - 176 с.
45. Лешо И. Я. Новые виды наказаний в уголовном праве США // Вестн. МГУ. Сер. Право. 1991. - № 1. - С. 58-67.
46. Лунеев В. В. Тенденции преступности: мировые, региональные, российские // Государство и право. 1993. - № 5. - С. 3-19.
47. Петер Й. П. Тан Система уголовного правосудия в Нидерландах в свете новой уголовной политики // Вестн. МГУ. Сер. Право. -1997. -№ 2. -С. 84-88.
48. Полянский Н. Н. Уголовное право и уголовный суд Англии. М.,1969.
49. Преступление и наказание в Англии, США, Франции, ФРГ, Японии / Отв. ред. Кузнецова Н. Ф. М.: Юрид. лит., 1991. 287 с.
50. ՀՀ-ում պրոբացիայի ծառայության ստեղծման խնդիրներն ու առանձնահատկությունները: Եր. 2012: